

i Krigsministerens Tilstedeværelse med hans formentlige Uoverensstemmelser med de andre Ministre og hans absolutte Uoverensstemmelse med store Dele af dette Ting og lige saa absolutte Uoverensstemmelse med store Dele af Vælgerbefolkningen. Men Svagheden havde ogsaa flere andre Grunde. Det var nemlig ikke noget absolut udformet Program, hvorpaa Ministeriet dannedes. Dette Ting, som er den eneste Repræsentation for den store, almindelige Befolkning, havde ingen direkte Indflydelse paa dette Ministerium, hverken paa dets Tilblivelse, dets Sammensætning eller de Arbejdsbetingelser og Vilkaar, hvorunder det begyndte sin Virksomhed. Det var en anden Ting, der den Gang skulde erstatte Programmet og Forhandlingen og den direkte parlamentariske Tilrettelæggelse. Det var Navnene, og det var dem, der bare Ministeriet Deutzer sikkert og fast ind i det offentlige Liv. Men de ydede ingen Betingelser for at bære Ministeriet gennem lange Tider. Trontalen her og Konseilspræsidentens Tale i Rosenborg Have vare en Slags Surrogater for det egentlige Program. Men heller ikke andet. Mangelen var der, og man kom ogsaa ret snart til at føle den. Men man søgte at erstatte den med Navnene ved at faa de Personligheder, som kom til at tage Sæde i det første Venstreministerium saa udpræget politisk markerede, at enhver Venstremænd kunde finde sig selv, naar han kiggede ind i Ministeriet, kunde se sine egne Anskuelse repræsenterede der, og derfor med en vis Tryghed kunde gaa til Arbejdet, selv om man kunde have ønsket Formerne solidere. Thi Navne og Personer og Mennesker, Herregud, det er alt sammen noget, der ikke maa bygges alt for stærkt paa. Der er Grundsætninger og Grundlag, der har en ganske anden Værdi og Betydning. Mennesker og Navne ere omskiftelige i denne Verden. Det se vi, og det kan ikke nytte at lukke Øjnene for det. Men, som sagt, der sad Repræsentanter for alle de forskellige Afskygninger indenfor Venstre, og det var derfor ret naturligt, at alle Venstremænd sagde som saa: Vi vide ikke megen Besked, og den, vi vide, er ganske vist ikke saa forfærdelig tiltalende. For det, vi paa Forhaand gik ind paa, var jo ikke egentlig Lækkerbidskener for Venstre. Det vide alle og enhver. Og det gjaldt særlig de 5 Millioner til Kanoner. Det var ikke Sukkergodt for os, og det kneb ogsaa at faa dem ned, men paa den anden Side mente man, at der maatte

foreligge særlige Betingelser, saa at Venstre i Virkeligheden maatte tro at faa det honoreret paa anden Maade, og som Følge deraf glede disse Ting ned. Dog glede de ikke med nogen Bravour, ganske særlig heller ikke ude i Landet. Men netop fordi der ikke paa Forhaand var noget Kendskab til disse Vilkaar hos den enkelte, gav hver sin Forklaring. Jeg gav ogsaa min, saa god, som jeg kunde tænke mig den, saa ærligt og redeligt og ud fra saa demokratiske Grundsætninger, som jeg kunde stille op. Men saa mindes jeg, at jeg paa et Møde kom til at staa ved Siden af den nuværende ærede Finansminister, hvor vi begge skulde forklare Sammenhængen. Vi vare sikkert begge opfyldte af de bedste Hensigter, men vi kunde dog ikke holde Traaden fast; den ærede Finansminister slog ned til den ene Side og jeg til den anden, og vi maatte i vort stille Sind indrømme, at Folk ikke godt kunde blive kloge af det, idet den ene sagde det ene og den anden det andet. Vi maatte ganske vist indrømme, at der virkelig var nogen Vanskelighed til Stede der, skønt vi gjorde os Umage for at holde os saa nær til Linien som muligt, men Stillingen var i og for sig uklar.

Naa, alt det ere vi nu komne over; nu ere Forholdene ny og anderledes, og det er derfor ikke værd at opholde sig alt for meget derved. Jeg tror dog, at det, da vi nu skifte Situation, er rigtigt at se tilbage paa de Erfaringer, vi have oplevet paa vor Vej. Det var sikkert ikke den bedste Underbygning for Fremtidens Arbejde, vi den Gang byggede paa. Men ogsaa med Hensyn til Navnenes Garanti skete der desværre ret hurtigt en betydelig Forskydning indenfor Ministeriet, idet Minister Hørup døde. Der var absolut den Gang tre Navne, som kendetegnede Ministeriet. Det var den nuværende Konseilspræsident, den nuværende Justitsminister og saa afdøde Minister Hørup, og ingen vil vel bestride, at Hørups Navn var det stærkest politisk markerede. Det er ikke sikkert, at det var det, som havde den største Sympati eller de største Fremtidsmuligheder... (*Martin Madsen*: Nej). Det ærede Medlem siger Nej. Det behøves ikke, jeg siger det jo selv; det er rigtigt nok. Vi sige det dog ud fra meget forskellige Betragtninger. Det ærede Medlem siger det med Glæde, det forstaar jeg nok, Hørups Død maa jo have givet Næring for alle de Chancer, han ønsker vort offentlige Liv. For mig derimod var det modsat, nemlig en Bekymring, men vi ere